

Kod ucznia

--	--	--	--

Data urodzenia ucznia

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

**Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego**

ETAP REJONOWY

Rok szkolny 2017/2018

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy test zawiera 12 stron. Ewentualny ich brak lub inne usterki zgłoś Komisji.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty, pytania i polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim atramentem. Nie używaj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera 17 zadań wymagających krótkiej lub dłuższej odpowiedzi. Możesz za nie zdobyć 50 punktów.
5. **W zadaniach 9. oraz 17. Twoja odpowiedź musi zająć co najmniej 3/4 przeznaczonych na nią miejsca.**
6. Odpowiedzi zapisz starannie i czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
7. Zadania oznaczone gwiazdką (*): 9., 14., 16. 17. są oceniane również pod względem poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
8. Redagując odpowiedzi do zadań, możesz wykorzystać miejsce opatrzone napisem: „Brudnopis”. Zapisy w nim nie będą sprawdzane i oceniane.
9. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać ani z pomocy naukowych, ani z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami do członków Komisji.
10. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikują się uczniowie, którzy zdobędą co najmniej 40 punktów.
11. Na udzielenie odpowiedzi masz 120 minut.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu prac)

.....

Uczeń uzyskał: /50 pkt.

Imię i nazwisko ucznia

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

Rywalizacja, konfrontacja, pojedynek

1. Przypomnij sobie pierwszy rozdział *Mitologii* Jana Parandowskiego, a następnie każdemu terminowi (kolumna A) przypisz jego wytłumaczenie (kolumna B). (0-1 p.)

A. Termin

1. Pitia
2. hekatomba
3. profeta
4. Hellada
5. libacja

B. Wytłumaczenie

- a. ofiara z ludzi
- b. ofiara z wielu zwierząt
- c. ofiara w formie wylewania na ziemię wina
- d. kapłanka w świątyni Apollina
- e. starożytna Grecja
- f. kapłan składający proroctwa w zagadkowe wiersze

Uzupełnij: 1; 2; 3; 4; 5

2. Greckim bogom (kolumna A) przypisz mówiące o nich fragmenty (kolumna B). (0-1 p.)

A. Bogowie

1. Dionizos
2. Hermes
3. Zeus
4. Ares
5. Apollo

B. Fragmenty *Mitologii*

- a. *Zakuty w zbroję stawał na rydwanie. Rzucił się w największy wir bitwy, zabijał, tratował, łamał szeregi, szczęśliwy, że walczył z ludźmi, nie z bogami.*
- b. *Piraci porwali go, spodziewając się wielkiego wykupu. Gdy go związali, kajdany wnet same opadły. Wtedy maszt zakwitł winną latoroślą, a na miejscu, gdzie stał, zjawił się lew, który rzucił się na bandę rozbójników.*
- c. *Brat dał mu laseczkę leszczyny, która miała cudowną właściwość uśmierzania sporów. Gdy ją rzucił między dwa walczące ze sobą węże, natychmiast przestały się gryźć i zgodnie oploty dokoła laski. Tak powstał kaduceusz.*
- d. *Był to władca ponury i podejrzliwy. Zachował w pamięci klątwę ojca, który mu przepowiedział, że i jemu syn odbierze berło. Każde więc dziecko, które powiła mu Reja, natychmiast połykał.*
- e. *Sam jeden stanął do walki z Tyfonem. Przywalił go wyspą Sycylią.*
- f. *Uważał się za niedoścignętego łucznika. Szydził nawet z Erosa i przechwalał się, że strzela lepiej od niego. Podrażniony Eros wyjął z kołczana dwie strzały: miłości i nienawiści. Strzała miłości trafiła w jego serce, a strzała nienawiści w płochliwe serduszko nimfy Dafne.*

Uzupełnij: 1; 2; 3; 4; 5

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

3. **Uzupełnij tabelę. Przy nazwach mitycznych potworów wpisz imiona ich pogromców.**
(0-2 p.)

Mityczne potwory	Ich pogromcy
Hydra	
Minotaur	
spiżowe byki Hefajstosa	
Meduza	

Przeczytaj fragment *Iliady*, przypomnij sobie treść Pieśni XXII tego dzieła, a następnie wykonaj polecenia od 4. do 9.

Tekst źródłowy nr I

Achilles [...] ku miastu dąży zapalony.
A jako zwycięskimi sławny koń przegony
Z wozem do kresu wartkim bieg przyspiesza skokiem,
Takim dążył pod mury dumny Pelid krokiem. [...]
Świecił się jako gwiazda wschodząca w jesieni;
Jasność jej w ciemnej nocy bije przeraźliwa,
A Psem ją Oryjona pospólstwo nazywa;
Inne przechodzi gwiazdy błyszczącymi strzały,
Ale szkodliwe ludziom zwiastuje upały:
Taka to jasność biła od zbroi rycerza.
Jęczy starzec, rękoma w głowę się uderza,
Najczulszym wzywa głosem kochanego syna.
On stoi, w mężnym sercu srodze się zacina,
Z Achillesem koniecznie chcąc się mierzyć bronią.
Biedny ojciec go prosi z wyciągniętą dłonią:
„Hektorze mój! Nie czekaj sam, od twych z daleka!
Pójdź synu! Byś nie zginął od tego człowieka! [...]
Wnidź do miasta, bądź jeszcze obroną twych ziomków,
Zbaw Trojan, zbaw Trojanki, zbaw [...] potomków,
Nie wystawiaj się śmierci, powróć do nas cały,
Nie dawaj sam największej Achillowi chwały!” [...]
Jęczał i rwał włos siwy ręką nielitosną,
Ale Hektor stał, ojca prośbą niewzruszony.
Matka płacząca z drugiej zaklina go strony: [...]
„Hektorze, [...] zlituj się, wniść w miasto nie zwlekaj!
Z murów mu się zastawiaj, lecz sam go nie czekaj!
Bo jeśli cię zabije, ni ja, z której łona
Wyszedłeś, drogie dziecię, ni posażna żona
Nie opłaczemy ciebie na łożu pogrzebnym:
U naw greckich psom będziesz pokarmem haniebnym!”

Homer, *Iliada* (fragmenty)

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

4. Zapisz imiona rodziców Hektora. (0-1 p.)

matka: ojciec:

5. Napisz, do czego Homer porównuje zbroję Achillesa. Jaka jest funkcja tego porównania? (0-2 p.)

.....
.....
.....
.....

6. Podaj dwa środki stylistyczne lub językowe użyte przez rodziców Hektora w celu wzmocnienia perswazji. Każdy z nich zilustruj przykładem. (0-2 p.)

środek:

przykład:

środek:

przykład:

7. Przedstaw dwie różnice między użytą przez władców Troi perswazją a manipulacją. (0-2p.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Wypisz związek zgody i związek rządu ze zdania: *U naw greckich psom będziesz pokarmem haniebnym!* (0-2 p.)

.....;

związek zgody

.....

związek rządu

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

Zapoznaj się z kilkoma hasłami *Nowego słownika ortograficznego PWN*, a następnie wykonaj polecenia 10. i 11.

Tekst źródłowy nr II

Achacjusz –sza; -szowie a. –sze, -szów
Achacy –cego, -cym; -cowie, -cych
achać –am, -ają
Achaja Achai, Achaję
Achajczycy -czyków a. Achajowie
Achajowie -ów a. Achajczycy
achajski; -scy: Związek Achajski
Acheront -n•tu, -n•cie
Achemenida – dzie, -dę;; -dzi, -dów
Achil zob. Achilles
Achil•ies -sa, -sie
Achil•lesowy (czyj?); -wi
achil•lesowy (jaki?) *pięta achillesowa*

Nowy słownik ortograficzny PWN, Warszawa 1997

10. Czy wg słownika *Achajczycy* i *Achajowie* to równorzędne warianty, czy któryś jest bardziej zalecany? Uzasadnij swoje stanowisko. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

11. Wyjaśnij znaczenie kropek wewnątrz haseł: *Achil•ies*, *Achil•lesowy*, *achil•lesowy*. (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

Przeczytaj fragmenty wiersza B. Leśmiana pt. *Świdryga i Midryga*, przypomnij sobie cały utwór, a następnie wykonaj polecenia od 12. do 14.

Tekst źródłowy nr III

To nie konie tak cwałują i uszami strzygą,
Jeno tańczą dwaj opoje — Świdryga z Midrygą. [...]

Zaskoczyła ich na słońcu Południca błada
I Świdrydze i Midrydze i tańcowi rada. [...]

- „Moja będzie - rzekł Świdryga - ta pierś i ta szyja!” —
A Midryga pięścią przeczy: „Moja, lub niczyja!”

Nasrożyli się do tańca, jak gdyby do boju,
Przysporzyli kwiatom zgiełku, łące - niepokoju.

Bolesław Leśmian, *Śmidryga i Midryga* (fragmenty)

12. Zredaguj przypis wyjaśniający znaczenie rzeczownika *Południca*. (0-1 p.)

.....
.....

13. Podaj nazwę systemu wersyfikacyjnego realizowanego przez Leśmiana. Wyjaśnij, jaki element budowy wyróżnia go spośród innych systemów regularnych. (0-2 p.)

.....
.....
.....
.....

14. W 6-8 zdaniach streść akcję całego utworu. (0-5 p.*)

.....
.....
.....
.....

ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

KARTA ODPOWIEDZI

Kod ucznia:

--	--	--	--

Data urodzenia ucznia:

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień

miesiąc

rok

Numer zadania	Liczba punktów do zdobycia	Punkty zdobyte (wypełnia komisja)
1.	1	
2.	1	
3.	2	
4.	1	
5.	2	
6.	2	
7.	2	
8.	2	
9.	8	
10.	2	
11.	1	
12.	1	
13.	2	
14.	5	
15.	2	
16.	8	
17.	8	

(wypełnia komisja)

Liczba punktów za cały arkusz:

--	--